

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO
PREVENCIJOS ĮSTATYMO VIII-275 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 22, 24,
25, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 48, 49 IR 51 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 7-1, 14-1 IR 25-1 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projektas),
LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 43 STRAIPSNIO
IR 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Banko įstatymo projektas),
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112
2, 33, 55 IR 55-1 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Mokesčių įstatymo projektas),
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 198-1 STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – ANK projektas)
(toliau kartu – Projektai)
(TAP-19-1055(2); TAIS NR. 18-15329(3))**

2019-08-08 Nr. NV-2322

Vilnius

Įvertinę Projektų, patikslintų pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. liepos 3 d. išvadoje Nr. NV-1938 pateiktas pastabas, atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto:

1. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – keičiamas Įstatymas) 2 straipsnyje pildomoje 3¹ dalyje siūlome tikslinti duodamas nuorodas į Mokėjimų įstatymą, nes šio įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 11 punkte yra nurodytos ne mokėjimo priemonės, bet paslaugos, teikiamos mokėjimo priemonėmis, kurias galima naudoti ribotai ir kurios *atitinka vieną iš nurodytų sąlygų*, o šio įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 12 punkte yra nurodytos ne mokėjimo operacijos, o nustatomos mokėjimo operacijoms *taikytinos sąlygos*. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad tiek apibrėžiant naujas sąvokas, tiek keičiant sąvokų apibrėžtis, reikia, kad šias sąvokas aprobuotų Valstybinė lietuvių kalbos komisija ir jas įtrauktų į Terminų banką (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.5 papunktis). Atitinkamai turi būti tikslinamas Projektų aiškinamojo rašto 9 punktą, nes jame pateikta tikrovės neatitinkanti informacija, kad Projektuose *nėra naujų sąvokų* (naujas sąvokas siūloma nustatyti ir Mokesčių įstatymo projekte), kurios turėtų būti įvertintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (iki Projektų pateikimo Seimui).

2. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalyje keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 10 dalies 3 punkte įsivedamas naujas trumpinys „buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjai“ vietoj trumpinio „buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančios įmonės“, tačiau šis trumpinys nevartojamas ir nesiūloma tikslinti šio trumpinio vartojimo kitose keičiamo Įstatymo normose (pvz., keičiamo Įstatymo 9 str. 19 d., 16 str. 10 d.). Siūlome tikslinti.

3. Pažymėtina, kad iš Konstitucijos kyla reikalavimas, jog teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktų formuluotės turi būti tikslios, turi būti užtikrinami teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna, todėl siekiant šių tikslų turėtų būti atskleistos naujos ar vertinamojo pobūdžio sąvokos, tokios kaip „asmuo yra susijęs“ (kokiais ryšiais ir pan.) (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 1 str. 3 d. keičiamo Įstatymo 2 str. 10 d. 3 p.); „*papildoma* informacija“ (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 13 str. pildomuose keičiamo Įstatymo 14 str. 4¹ d. 1 ir 2 p., 4² d. 1 p.); „*papildomos* sustiprintos dalykinių santykių stebėsenos priemonės“ (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 13 str. 4 d. pildomoje keičiamo Įstatymo 14 str. 4² d. 1 p.); „pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas ir sandorius teikimo režimas“, kas yra šio režimo sugriežtinimas (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 13 str. 4 d. pildomoje keičiamo Įstatymo 14 str. 4² d. 2 p.); „priežiūros veiksmai“ (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 24 str. keičiamo Įstatymo 28 str. 5 d. ir 6 d. 5 p.) ir kitos.

4. Siūlome atsisakyti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio, nes jame siūlomi pakeitimai nesusiję su kitomis Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto nuostatomis, o tik taisoma teisės technika pagal Rekomendacijų nuostatas. Neatsisakius šio keitimo, reikėtų sistemiškai peržiūrėti ir kitas Rekomendacijų neatitinkančias keičiamo Įstatymo nuostatas (pvz., keičiamo Įstatymo suskirstymas į struktūrines dalis, nereikalingų trumpinių vartojimas, pvz., keičiamo Įstatymo 16 str. 7 d.). Be to, rekomenduojama teisės aktų pakeitimuose, įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktus, nedėstyti nacionalinių iniciatyvų, o ir kitame Vyriausybės Seimui pateiktame Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3, 4, 30 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-3675 pasiūlyta kitokia keičiamo Įstatymo 3 straipsnio redakcija.

5. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje keičiamo Įstatymo pildomoje 4 straipsnio 15 dalyje nurodyta pareiga įdiegti „informacines sistemas ar kitas konfidencialumą užtikrinančias priemones“, tačiau neaiškus šios formuluotės turinys (*kokios tai* informacinės sistemos, nes Projektų aiškinamajame rašte jos apibūdintos kaip *vidinės sistemos*, leidžiančios saugiais kanalais ir užtikrinant konfidencialumą pateikti nurodytą informaciją, tačiau įstatymuose (pvz., Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme) tokios sąvokos ar

apibūdinimai nevertinami, todėl neaišku, kas turima omenyje; be to, kažin, ar informacinę sistemą galima įvardinti kaip konfidencialumą užtikrinančią priemonę). Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti šioje dalyje nustatytą pareigą, nes priešingu atveju nuostata bus tik deklaratyvaus pobūdžio, nes galės būti įvairiai interpretuojama.

6. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 5 straipsnyje keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 6 punkte siūlomas reguliavimas nepagrįstas Projektų aiškinamajame rašte, todėl neįmanoma įvertinti siūlomų nuostatų *pagrįstumo* ir jų *santykio* su Administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ABTĮ) nustatyto prašymų ir skundų nagrinėjimo procesu. Pavyzdžiui, manome, kad nuostatų, kurios nustatytos ABTĮ, kartoti nereikia (pvz., dėl teisės dalyvauti nagrinėjant skundą), taip pat turėtų būti atskleistas nuostatos, kad „teismai, nagrinėdami prašymus ir skundus dėl teismo leidimo išdavimo, privalo užtikrinti pateiktos informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą“ turinys (ką tai apima, kokie teismų veiksmai būtini), nes slaptumo užtikrinimas nustatytas ABTĮ (pvz., ABTĮ 8 str. 2 d. nustatyta, kad teismo posėdis gali būti uždaras – žmogaus asmeninio ar šeiminio gyvenimo slaptumui apsaugoti, taip pat jeigu viešai nagrinėjama byla gali atskleisti valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį. Dėl to teismas priima motyvuotą nutartį). Taip pat vadovaujantis protingumo ir pagrįstumo principais turėtų būti įvertinti ir siūlomi nustatyti laiko terminai, kurie taip pat turėtų būti tikslinami – nurodant jų atskaitos pradžią. Taigi atsižvelgiant į tai, kad Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto nuostatos susijusios su teismų veiklos reglamentavimu, kuris turės įtakos ir teismų darbo krūviui, siūlytina Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projektą suderinti su Nacionaline teismų administracija ir teismų savivalda.

7. Dėl Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 6 straipsniu pildomo keičiamame Įstatyme 7¹ straipsnio:

1) šio straipsnio pavadinimas neatitinka jame dėstomo turinio, nes jame nenustatytas svarbių viešųjų pareigų sąrašo (taip pat siūlome suvienodinti sąvokas, nes vartojama ir kitokia formuluotė („svarbių viešųjų pareigų *Lietuvos Respublikoje* sąrašas“) *rengimas*, tačiau siūloma nustatyti šio sąrašo *sudarymui ir atnaujinimui* teikiamą informaciją, šios informacijos *įtraukimą* į šį sąrašą, jo *teikimą* Europos Komisijai, *skelbimą* ir kita, todėl siūlome tikslinti šio straipsnio pavadinimą;

2) šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktai turi būti suderinti su keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 19 dalies 6 punktu (Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 1 str. 7 d.), suderinant svarbias viešąsias pareigas;

3) atsižvelgiant į tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, per kurį valstybės institucijos teikia informaciją reikalingą svarbių viešųjų pareigų Lietuvos Respublikoje sąrašui sudaryti ir atnaujinti, siūlome nustatyti terminus, per kuriuos šie sąrašai turi būti sudaromi ir atnaujinami, pateikiami Europos Komisijai ir viešai skelbiami internete svetainėje (taip pat siūlome

nurodyti, kieno tai interneto svetainė). Analogiška pastaba ir dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų sąrašų;

4) šiame straipsnyje siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka Projektų aiškinamojo rašto 4 punkte pateikto apibūdinimo, todėl siūlome tikslinti.

8. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostatos nepatenka į šio straipsnio pavadinimo „valstybės ir užsienio valstybių institucijų bendradarbiavimas“ turinį, nes nenustato valstybės ir užsienio valstybių institucijų bendradarbiavimo. Taip pat vietoj žodžio „valstybės“ siūlome rašyti žodžius „Lietuvos Respublikos“.

9. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 10 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose siūlome tikslinti duodamas nuorodas į kitas šio straipsnio nuostatas, nes teikiamose nuorodose įvardinti atvejai, o ne būdai (pvz., 11 str. 3 d. 1 p. siūlome dėstyti taip: „šio straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 5 punktuose nurodytais atvejais, <...>“). Pastaba taikytina ir Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 13 straipsnio 8 dalyje keičiamo Įstatymo 14 straipsnio 10 dalies 2 punkto c papunkčiui.

10. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 11 straipsnio 2 dalyje keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 6 dalies 3 punkte keičiama „valdymo struktūros“ sąvoka, tačiau kitur ji paliekama, pvz., keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 13 dalyje. Siekiant išvengti skirtingo interpretavimo taikant keičiamo Įstatymo normas, siūlome suvienodinti vartojamas sąvokas. Taip pat atsižvelgdami į tai, kad JADIS yra valstybės informacinė sistema, o ne registras, todėl vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis išrašas iš JADIS neturėtų būti išduodamas. Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 8 dalį.

11. Dėl Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 14 straipsnyje pildomo keičiamame Įstatyme 14¹ straipsnio:

1) siūlome tikslinti šio straipsnio pavadinimą, nes jis neatitinka jame dėstomo turinio esmės, o ir Lietuvos Respublikos įstatymai negali nustatyti reikalavimus Europos Komisijos nustatytoms didelės rizikos trečiosioms valstybėms;

2) siekiant teisinio aiškumo turi būti atskleistas šio straipsnio pirmosios pastraipos nuostatos „vadovaudamasis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos rezultatais“ santykis su keičiamo Įstatymo 26 straipsniu, kuriame nustatyti visi atvejai, kuriais privaloma vadovautis šios rizikos rezultatais. Be to, keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio pirmosios pastraipos nuostata nederą su šio straipsnio 1-3 punktuose išdėstytomis nuostatomis (pvz., „vadovaudamasis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatais <...> draudžiama Lietuvos Respublikoje steigti <...>“). Atsižvelgdami į tai, siūlome šiais aspektais

tikslinti minėtas nuostatas įvertinant ne tik keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio suderinamumą su kitomis keičiamo Įstatymo nuostatomis, bet ir pašalinant vidinius šių nuostatų neatitikimus.

12. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 19 straipsniu keičiamo Įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis nurodytais įstatymais ir Reglamentu *ties, kiek keičiamame Įstatyme nenustatyta kitaip*. Ši nuostata nesukuria pridėtinės vertės ir tik įneša neaiškumą, nes suponuoja, kad keičiamas Įstatymas gali būti laikomas aukštesnės galios teisės aktu nei nurodytas Reglamentas. Be to, ši nuostata neatitinka ir šioje nuorodoje įvardintų įstatymų nuostatų, o jų keisti nesiūloma, pvz., Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo 1 straipsnio 2 dalies, kurioje nustatyta, kad šis įstatymas taikomas kompetentingų institucijų atliekamam asmens duomenų tvarkymui, kai asmens duomenys tvarkomi nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, taip pat apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos tikslais. Kai Lietuvos Respublikos valstybės institucijos tvarko asmens duomenis *nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, šis įstatymas taikomas ties, kiek kituose įstatymuose nenustatyta kitaip*. Taigi jau šiame įstatyme yra nurodyti atvejai kada galima asmens duomenis tvarkant nustatyti kitokį teisinį reguliavimą. Taip pat keičiamo Įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje teisės aktus siūlome nurodyti pagal hierarchiją – pirmiausia Reglamentą, o paskui įstatymus.

13. Siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo siūlome tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 20 straipsnio 1 dalyje keičiamo Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies formuluotę „ši pareiga“, nes šioje dalyje konkrečiai nenurodyta pareiga. Taip pat keičiamo Įstatymo 25 straipsnio pavadinimas suponuoja, kad jame turi būti išdėstyti *reikalavimai* juridiniams asmenims ir asmenims, susijusiems su patikos ar bendrovių paslaugų teikėjais ir nekilnojamojo turto agentais, tačiau keičiamo Įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje paskutiniame sakinyje išdėstytas ne reikalavimas, bet atitinkama teisė („*turi teisę* pateikti“). Siūlome tikslinti ir atsisakyti šių vidinių nuostatų neatitikimų.

14. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 22 straipsnyje pildomoje keičiamo Įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo ataskaitos turinį, tačiau nenurodyta, kas šią ataskaitą rengia ir kada, ar tai yra Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatas ar ji rengiama kitu tikslu (apibendrinti informaciją, kuri bus teikiama Europos Komisijai) ir pan. Siekiant teisinio aiškumo siūlome tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 22 straipsnį šiuo aspektu. Taip pat siūlome tikslinti keičiamo Įstatymo 26 straipsnio 4 dalies 2 punkto formuluotę „*pagal šio įstatymo 3 straipsnį paskirtos* už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją

atsakingos institucijos“, nes keičiamo Įstatymo 3 straipsnyje nenustatyta institucijų skyrimo tvarka (procedūros), institucijos šiame straipsnyje tik nurodytos.

15. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 23 straipsnyje keičiamo Įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime dalyvauja užsienio valstybės institucijos. Atsižvelgdami į tai, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai negali nustatyti pareigų užsienio valstybės institucijoms, siūlome tikslinti šią formuluotę (pvz., nurodant jų pasitelkimą).

16. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 24 straipsnio 2 dalyje keičiamo Įstatymo 28 straipsnio 6 dalies 5 punkte nurodytas terminas „per metus“, tačiau kituose punktuose tokios informacijos nereikalaujama, nors pagal Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 30 straipsnio 1 dalyje keičiamo Įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 2 punktą reikia pateikti *metinę* keičiamo Įstatymo 28 straipsnio 6 dalyje nurodytą statistinę informaciją. Taip pat kalbant apie tuos pačius dalykus vartojamos skirtingos sąvokos („statistinių duomenų“ ir „statistinės informacijos“), todėl siekiant išvengti skirtingo interpretavimo taikant keičiamo Įstatymo normas, siūlome suvienodinti sąvokas, kur kalbama apie tuos pačius dalykus. Pastaba taikytina ir kitoms tapačius dalykus apibūdinančioms vartojamoms skirtingoms sąvokoms, pvz., „šio įstatymo nuostatų pažeidimai“, „šio įstatymo pažeidimai“ (pvz., Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 3 str. keičiamo Įstatymo 4 str.); „patikrinimai, kaip laikomasi šio įstatymo reikalavimų“ ir „patikrinimai“ (pvz., Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 3 str. keičiamo Įstatymo 4 str. ir keičiamo Įstatymo 36, 37 str.).

17. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 26 ir 27 straipsniuose siūloma vietoj „valdymo organo nario“ sąvokos vartoti „*kolegialaus* valdymo organo nario“ sąvoką, tačiau kitose keičiamo Įstatymo nuostatose (pvz., 36 str. 1 d. 2 p., 37 str. 1 d.) šios sąvokos nesiūloma tikslinti. Siekiant išvengti skirtingo interpretavimo taikant keičiamą Įstatymą siūlome tuos pačius dalykus apibūdinančias sąvokas suvienodinti.

18. Siūlome tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 30 straipsnio 1 dalyje keičiamo Įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 5 punkte duodamą nuorodą į priemones, taikomas pagal keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnį, nes priemonės nurodytos tik šio straipsnio 3 punkte. Taip pat tikslintina 6 punkto nuostata „*pagal 25 straipsnio 2 dalį užregistruotų* patikos paslaugų teikėjų skaičių ir ypatumus“ (siūlome rašyti, kad tai yra „šio įstatymo 25 straipsnio 2 dalis“), o ir keičiamo Įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nenustatyta patikos paslaugų teikėjų *registravimo* tvarka (procedūros).

19. Siūlome iš esmės tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 32 straipsnį. Pavyzdžiui, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ne visos kitose šio straipsnio dalyse nurodytų nuostatų įsigaliojimo išimtys; šio straipsnio 2 ir 4 dalyje nustatytas skirtingas to paties keičiamo Įstatymo 31 straipsnio 1 dalies įsigaliojimo terminas, todėl neaišku, kokia yra tikroji šios nuostatos

įsigaliojimo data; tikslintina šio straipsnio 2 dalis, nes Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalyje keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 8 dalis nėra išdėstyta, bet pripažinta netekusia galios ir kita. Be to, atsižvelgiant į Projektų aiškinamojo rašto 11 punkte pateiktą informaciją dėl poįstatyminių teisės aktų rengimo – siūlome atitinkamomis nuostatomis papildyti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 32 straipsnį (taip pat tikslinant ir jo pavadinimą – papildant žodžiais „ir įgyvendinimas“, o šio straipsnio 1 dalį papildant šių įgyvendinamųjų nuostatų įsigaliojimo išimtimi).

20. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas *tikslintinas teisės technikos aspektu* atsižvelgiant į:

1) Rekomendacijų nuostatas (pvz., tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto pavadinimo rašymą pagal Rekomendacijų 31.1 p.; suvienodinti nuorodų į kitas keičiamo Įstatymo nuostatas rašymą (pvz., Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 10 str. keičiamo Įstatymo 11 str. 3 d. 2 p.: „1, 2, 3 <...> punktuose“ ir „1-3 punktuose“; Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 15 str. 3 d. keičiamo Įstatymo 15 str. 2 d. po skaičiaus „12“ siūlome rašyti vietoj žodžio „straipsnių“ žodį „straipsnio“; Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 15 str. 9 d. tikslinti pagal Rekomendacijų 82 ir 89 p.; Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 17 str. keičiamo Įstatymo 21 str. turi būti dėstomas nauja redakcija, nes keičiama daugiau nei pusė šio straipsnio dalių (pagal Rekomendacijų 83 p.); Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto lyginamo varianto 13 str. 6 d., 15 str. 5, 7 d. turi būti dėstomos atsižvelgiant į Rekomendacijų 113.6 p. ir kita);

2) Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų, patvirtintų Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos generalinio direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 106K, nuostatas (pvz., pagal šių rekomendacijų 24.1 papunktį siūlome tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo 1 str. 3 d. keičiamo Įstatymo 2 str. 10 d. 11 p. duodamą nuorodą į Reglamentą (nurodant oficialų paskelbimo šaltinį ir paskutinį Reglamento pakeitimą su oficialiu paskelbimo šaltiniu); pagal šių rekomendacijų 13 p. siūlome tikslinti Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 18 str. 1 d. keičiamo Įstatymo 22 str. 5 d. duodamą nuorodą į Reglamentą (turi būti vartojamas sutrumpintas pavadinimas, nes šis Reglamentas įrašytas keičiamo Įstatymo priede); pagal šių rekomendacijų nuostatas tikslintinas Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 21 str. pildomo keičiamo Įstatymo 25¹ str. 1 ir 2 d. duodamos nuorodos į Direktyvą; pagal šių rekomendacijų 17 p. tikslintinas Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 31 str. keičiamo Įstatymo priede dėstomų Europos Sąjungos teisės aktų eiliškumas (turi būti nurodomi chronologine tvarka, pradedant nuo anksčiausiai priimto Europos Sąjungos teisės akto), Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekto 32 str. tikslintinos keičiamo Įstatymo priedo įsigaliojimo nuostatos).

Projektai įgyvendina ne tik vieną Direktyvą (ES) Nr. 2018/843, bet ir kitus Europos Sąjungos teisės aktus, todėl atsižvelgdami į ekonomiškumo principą, siūlome keičiamo Įstatymo priede peržiūrėti ir kitus nurodytus Europos Sąjungos teisės aktus, pvz., 2 punkte nurodyta Direktyva 2007/64/EB yra panaikinta, o 3 punkte – Direktyva (ES) 2015/2366 yra pakeista. Esant poreikiui įgyvendinant pakeistus Europos Sąjungos teisės aktus turėtų būti tikslinamas ir keičiamas Įstatymas (pildomos naujos atitikties lentelės).

21. Pažymėtina, kad Vyriausybė yra pateikusi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 10, 11, 19, 20, 25 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 25(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-3584 (toliau – Projektas Nr. XIIP), kuriuo įgyvendinama ta pati kaip ir Projektais Direktyva (ES) Nr. 2018/843. Atkreiptinas dėmesys, kad nebuvo atsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymus šiuos projektus apjungti (žr., 2019 m. vasario 15 d. išvada Nr. NV-450 ir 2019 m. balandžio 8 d. išvada Nr. NV-956), o Projektas Nr. XIIP dar nepriimtas. Pinigų plovimo prevencijos įstatymo projekte ir Projekte Nr. XIIP siūlomos tų pačių nuostatų skirtingos redakcijos (pvz., keičiamo Įstatymo 2, 9, 11 str.), todėl šie projektai Seime turi būti svarstomi ir priimami kartu (juos apjungiant ar atitinkamai tikslinant skirtingai dėstomas keičiamo Įstatymo tų pačių straipsnių redakcijas). Šia informacija siūlome papildyti Projektų aiškinamąjį raštą.

22. ***Dėl Banko įstatymo projekto.*** Atkreiptinas dėmesys, kad Banko įstatymo projekte neįvertintas 2019 m. liepos 21 d. įsigaliojęs Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43⁷ straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymas, todėl Banko įstatymo projekto 2 straipsnyje keičiamas Lietuvos banko įstatymo 3 priedas turi būti papildytas ne 15, bet 16 punktu.

23. ***Dėl Mokesčių įstatymo projekto.*** Siūlome suvienodinti nuorodos į „Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą“ rašymą (pvz., antrą ir kitus kartus kartojant – rašyti be žodžių „Lietuvos Respublikos“). Atkreiptinas dėmesys, kad Mokesčių administravimo įstatyme nuorodos į kitus įstatymus rašomos labai įvairiai (pvz., pirmą kartą rašoma su žodžiais „Lietuvos Respublikos“, o po to – be jų (pvz., Pelno mokesčio įstatymas); visur rašoma be šių žodžių (Pridėtinės vertės mokesčių įstatymas, Akcizų įstatymas) ir pan.

Dėl ANK projekto:

24. Jeigu ANK projekto nuostatos yra susiję su kitais Projektais, siūlome ANK projektą papildyti Projektuose siūloma įsigaliojimo data (taip pat ANK projekto nuostatų įsigaliojimas turėtų būti atidedamas įvertinant ir tai, kad reikės pasiruošti jo nuostatų įgyvendinimui) arba Projektų aiškinamajame rašte pagrįsti siūlomą kitokį ANK projekto nuostatų įsigaliojimą (kitą dieną po

paskelbimo Teisės aktų registre) nei siūloma kituose Projektuose. Taip pat atitinkamai siūlome tikslinti Projektų aiškinamojo rašto 8 punktą.

Jeigu ANK projektas nesusijęs su kitais Projektais, siūlome atsižvelgti į Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2017 m. vasario 21 d. raštu Nr. S-52-438, kuriame ministerijų prašoma neteikti Administracinių nusižengimų kodekso atskirų straipsnių pakeitimų projektų Vyriausybei, o parengtus ir Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka suderintus projektus iki rugpjūčio 1 d. arba iki sausio 1 d. pateikti Teisingumo ministerijai, o Teisingumo ministerijos prašoma ministerijų parengtus ir suderintus ANK projektus apjungti ir ne dažniau kaip du kartus per metus (vasario 1 d. ir rugsėjo 1 d.) pateikti juos svarstyti Vyriausybei.

25. Atkreiptinas dėmesys, kad 2019 m. liepos 16 d. priimtas Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 188¹ straipsniu ir 190, 589 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuris įsigalios 2020 m. liepos 1 d. ir kuriuo pakeistas tas pats kaip ir ANK projektu siūlomas Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 66 punktas, todėl pagal Rekomendacijų 70 punkto nuostatas turi būti keičiamas ir neįsigaliojęs teisės aktas.

26. Siūlome taip pat tikslinti **Projektų aiškinamąjį rašto** 12 punktą, kuriame reikėtų aiškiai nurodyti *papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikį ir galimybę šias lėšas skirti*. Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad pagal Konstituciją įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai, o šiuo atveju net neaišku, koks šis poreikis bus. Projektų aiškinamojo rašto 12 punkte turėtų būti pateikti atsakymai į visus Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalies 12 punkte nurodytus klausimus (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniams metams), o nurodymas, kad priežiūros institucijos nepranešė, koks tiksliai numatomas šis poreikis arba, kad Projektų nuostatomis įgyvendinti išlaidos numatomos kituose teisės aktuose to neatskleidžia ir nepagrindžia siūlomo teisinio reguliavimo.

Dėl susijusių aspektų:

Pagal Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus, teikiant Projektus Vyriausybei turi būti pateiktos ir Europos Sąjungos teisės aktų ir Projektų atitikties lentelės, kad būtų įmanoma įvertinti, kokios ir ar tinkamai įgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Aida Gritienė, tel. 870663839, el. p.